

הַלְבוֹת אִישׁוֹת פֶּרֶק כֹּה

א. הַנוֹשֵׂא אִשָּׁה סֵתָם, וְנִמְצְאוּ עָלֶיהָ נְדָרִים תֵּצֵא בְּלֹא כְּתֻבָּה, לֹא עֵיקָר וְלֹא תוֹסֶפֶת: בָּאֵלוּ נְדָרִים אָמְרוּ שְׁלֹא תֹאכַל בָּשָׂר, אוֹ שְׁלֹא תִשְׁתֶּה יַיִן, אוֹ שְׁלֹא תִתְקַשֵּׁט בְּמִינֵי צִבְעוֹנִין; וְהוּא הָדִין, לְשֹׂאֵר הַמִּינִים שֶׁדֶּרֶךְ כָּל אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם לְהִתְקַשֵּׁט בָּהֶן. אָבֵל אִם נִמְצָא עָלֶיהָ נֶדֶר אַחֵר חוּץ מֵאֵלּוּ, לֹא הִפְסִידָה כָּלוּם.

ב. וְכֵן הַכּוֹנֵס אִשָּׁה סֵתָם, וְנִמְצָא בָּהּ מוֹם מְמוּמֵי נָשִׁים שֶׁכָּבֵר בְּאַרְנוּם, וְלֹא יָדַע הַבַּעַל בְּמוֹם זֶה, וְלֹא שָׁמַע בּוֹ וְרָצָה הָרִי זֶה תֵּצֵא בְּלֹא כְּתֻבָּה, לֹא עֵיקָר וְלֹא תוֹסֶפֶת.

ג. פִּיצֵד: הִיָּה מְרַחֵץ בְּעִיר, וְהָיוּ לוֹ קְרוֹבִים אֵינּוּ יָכוֹל לוֹמַר לֹא יָדַעְתִּי מוֹמִין אֵלּוּ, וְאָפְלוּ מוֹמִין שֶׁבִּסְתֵּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא בּוֹדֵק בְּקְרוֹבוֹתָיו, וְחִזְקָה שֶׁשָּׁמַע וְרָצָה. וְאִם אֵין שֵׁם מְרַחֵץ, אוֹ שְׁלֹא הָיוּ לוֹ קְרוֹבִים טוֹעֵן בְּמוֹמִין שֶׁבִּסְתֵּר; וְנִכְפָּה בַּעֲתֵים יָדוּעִים, הָרִי הוּא מְמוּמֵי סֵתֵר. אָבֵל בְּמוֹמִין שֶׁבִּגְלוּי, אֵינּוּ יָכוֹל לְטַעַן, שֶׁהָרִי הַכֹּל רוֹאִין אוֹתָן וְאוֹמְרִין לוֹ, וְחִזְקָתוֹ שֶׁשָּׁמַע וְנִתְפָּיס.

ד. דָּבָר יָדוּעַ הוּא שְׂאִין דִּין זֶה אֵלֹא בְּאוֹתָן הַמְּקוֹמוֹת שֶׁהִיָּה מְנַהֵג הַנָּשִׁים שָׁם לְהִלָּךְ בְּשׁוּק וּפְנִיָּהֵן גְּלוּיוֹת, וְהַכֹּל יוֹדְעִין אוֹתָן וְאוֹמְרִין זֶה הִיא בְּתוֹ שֶׁלְּפָלוֹנִי וְזֶה הִיא אַחוֹתוֹ שֶׁלְּפָלוֹנִי, כְּמוֹ עָרֵי אֲדוֹם בְּזֶמֶן הַזֶּה. אָבֵל מְקוֹמוֹת שְׂאִין דֶּרֶךְ הַבָּנוֹת שָׁם לְצֵאת לְשׁוּק כָּלֵל, וְאִם תֵּצֵא הַבַּת לְמְרַחֵץ בְּנִשְׁף, תֵּצֵא מִתְנַכְרָה וְלֹא יֵרָאֶה אוֹתָהּ אָדָם חוּץ מִקְרוֹבוֹתֶיהָ הָרִי זֶה טוֹעֵן אֵף בְּמוֹמִין שֶׁבִּגְלוּי: וְהוּא שְׁלֹא הִיָּה שֵׁם מְרַחֵץ, אוֹ שְׁלֹא הִיָּתָה לוֹ קְרוֹבָה לְבִדֵּק בָּהּ.

ה. אָבֵל אִם הִיָּה שֵׁם מְרַחֵץ בְּעִיר זֶה שְׂאִין דֶּרֶךְ הַנָּשִׁים לְצֵאת בָּהּ וּפְנִיָּהֵם מְגֻלוֹת, וַיֵּשׁ לוֹ קְרוֹבָה אֵינּוּ יָכוֹל לְטַעַן, שֶׁהָרִי הַכֹּל רוֹאִין אוֹתָהּ עֲרֻמָּה בְּמְרַחֵץ. וְאִם דֶּרֶכָּן לְהַחֲבֹא וּלְהַתְנַכֵּר אֵף בְּמְרַחֵץ, וְשִׁתְּהִיָּה הַבַּת רוֹחֶצֶת בְּלִילָה, אוֹ בְּבֵית קֶטַן שֶׁבְּמְרַחֵץ לְבִדָּה, עַד שְׁלֹא תֵרָאֶה וְלֹא תוֹדַע הָרִי זֶה טוֹעֵן אֵף בְּמוֹמִין שֶׁבִּגְלוּי: שֶׁדְּבָרִים אֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁלְטַעֵם הֵם, וְאֵינָם גְּזֵרַת הַכֶּתוּב.

ו. הָיוּ מְקַצֵּת הַגְּאוּנִים שֶׁזֶה שְׂאֵמְרוּ חֲכָמִים מִפְּנֵי שֶׁהוּא בּוֹדֵק בְּקְרוֹבוֹתָיו אֵינֶן קְרוֹבוֹתָיו בְּלִבָּד, אֵלֹא מִיָּדְעִיו; וְאָפְלוּ הִיָּה גֵר בְּעִיר, וְאֵין לוֹ קְרוֹב כָּלֵל אִם יֵשׁ שֵׁם מְרַחֵץ, אֵינּוּ יָכוֹל לְטַעַן: שְׂאֵפְשֵׁר שִׁיְהִיוּ לוֹ רַעִים, וְאוֹמֵר לְאַחַד מֵרַעֲיוֹ שֶׁתְּבַדֵּק לוֹ אֶשְׁתּוֹ אוֹ אַחוֹתוֹ עַל פְּלוֹנִית; וְלִפְיָכָף חִזְקָתוֹ שֶׁשָּׁמַע וְנִתְפָּיס. וְלֹא יֵרָאֶה לִי דִין זֶה, שְׂאִין כָּל אָדָם מוֹצִיא כָּל מֶה שֶׁבִּלְבוֹ מְדַבְּרִים אֵלּוּ לְכָל, אֵלֹא לְקְרוֹבָיו; וְעוֹד שְׂאִין דַּעְתּוֹ סוּמְכָת, אֵלֹא לְדְבָרֵי קְרוֹבָיו בִּיּוֹתֵר.

ז. פִּיצֵד הִיא טַעֲנַת הַמוֹמִין: אִם הָיוּ הַמוֹמִין שֶׁנִּמְצְאוּ בָּהּ מוֹמִין שְׂוִידָאִי הָיוּ בָּהּ קֶדֶם שֶׁתִּתְאַרֵס, כְּגוֹן אֶצְבַּע יִתְרָה וְכִיּוֹצֵא בָּהּ עַל הָאֵב לְהִבִּיא רְאִיָּה שִׁידַע בָּהֶן הַבַּעַל וְרָצָה, אוֹ שֶׁחִזְקָתוֹ שִׁידַע; וְאִם לֹא הִבִּיא, תֵּצֵא בְּלֹא כְּתֻבָּה כָּלֵל.

ח. הָיוּ מוֹמִין שְׂאֵפְשֵׁר שֶׁנִּלְדּוּ אַחֵר הָאָרוּסִין אִם נִמְצְאוּ בָּהּ אַחֵר שֶׁנִּכְנְסָה לְבֵית הַבַּת עַל הַבַּעַל לְהִבִּיא רְאִיָּה שֶׁעַד שְׁלֹא נִתְאַרְסָה הָיוּ בָּהּ, וְהִיָּה מְקַחוּ מְקַח טַעֲנוֹת; וְאִם נִמְצְאוּ בָּהּ וְהִיא בְּבֵית אָבִיהָ עַל הָאֵב לְהִבִּיא רְאִיָּה שְׂאֵחֵר הָאָרוּסִין נִלְדּוּ, וְנִסְתַּחֲפָה שְׂדֵהוּ.

ט. הביא הבעל ראיה שעד שלא נתארסה היו בה, או שהודת לו בכך, והביא האב ראיה שראה ושתק ונתפס, או שחזקתו שידע בהן ונתפס הרי זה חייב בכתבתה.

י. בא על אשתו ושהה כמה ימים, וטען שמום זה לא נראה לי עד עתה אפלו היה בתוך הקמטים, או בכך הרגל אין שומעין לו: חזקה שאין אדם שותה בכוס אלא אם כן בודקו יפה יפה, וחזקתו שידע ורצה.

יא. הנושא אשה, ונמצאת שאין לה וסת קבועה לנדתה, אלא לא תרגיש בעצמה, עד שתראה דם נדה הרי זו לא תשמש אלא בשני עדים שבודקת בהן עצמה, אחד לפני התשמיש ואחד לאחר התשמיש: חוץ מן העד שלאיש שמקנח בו עצמו, כמו שיתבאר בהלכות אסורי ביאה. ואף על פי שמום גדול הוא זה, לא הפסידה כלום, שהרי בודקת עצמה תחלה, ומשמשות.

יב. הרי שבדקה עצמה ונבעלה, ובעת שקנחה עצמה היא והוא נמצא דם על עד שלה או על עד שלו אם ארע זה פעם אחר פעם, שלושה פעמים סמוכות זו לזו הרי זו אסורה לשכב עם בעלה, ותצא בלא כתבה, לא עיקר ולא תוספת, ואין לה תנאי מתנאיי כתבה: שהרי אינה ראויה לתשמיש. ויוציא, ולא יחזיר לעולם שמא תתרפא, ונמצא שלא גמר לגרשה בשעת גרושין. ומתרת להנשא לאחר, כמו שיתבאר בענין הנדה.

יג. במה דברים אמורים, בשהיתה כף מתחלת נשואיה, ומבעילה ראשונה ראת דם; אבל אם ארע לה חלי זה אחר שנשאת, נסתחפה שדהו. לפיכך אם בעל פעם אחת ולא נמצא דם, ואחר כך חזרה להיות רואה דם בכל עת תשמיש יוציא, ויתן כתבה כלה; ולא יחזיר עולמית, כמו שבארנו. וכן כל אשה שנלדו בה מומין אחר שנשאת, אפלו נעשת מכת שחין אם רצה, יקים; ואם רצה להוציא, יתן כתבה.

יד. האיש שנלדו בו מומין אחר שנשא, אפלו נקטעה ידו או רגלו, או נסמית עינו, ולא רצת אשתו לישוב עמו אין כופין אותו להוציא ולתן כתבה: אלא אם רצת, תשב; ואם לא רצת, תצא בלא כתבה כדין כל אשה מורדת.

טו. אבל אם נלד לו ריח הפה, או ריח החטם, או שחזר ללקט צואת כלבים, או לחצב נחשת מעיקרו, או לעבד עורות כופין אותו להוציא, ולתן כתבה; ואם רצת תשב עם בעלה, תשב.

טז. נעשה האיש מכה שחין כופין אותו להוציא, ויתן כתבה. ואף על פי שהיא רוצה לישוב, אין שומעין לה, אלא מפרישין אותן בעל כרחן, מפני שהיא ממקתו; ואם אמרה, אשב עמו בעדים, כדי שלא יבוא עליה שומעין לה.

יז. מי שהיה בעלה בעל ריח פה, או ריח חטם, או מלקט צואת כלבים, וכיוצא בהן, ומת, ונפלה לפני אחיו, ויש בו אותו מום שהיה בבעלה יכולה היא לומר, לאחיה הייתי יכולה לקבל, ולך איני יכולה לקבל; ויחלץ, ויתן כתבה.